

Megint kísért a múlt.

Az ellenzéki legitimista néppárt szónokának, Payr Hugónak legutóbbi interpellációja kiáltó bizonyítéka volt annak, hogy a miniszterelnök a Nemzeti Egység Pártjának értekezletén méltán emelte fel szavát az 1918-as idők viszályterő hangja ellen. Mert az a taktika, az a harcmodor, amelyet egyes ellenzéki pártok jelenleg a kormányzat és annak politikája ellen folytatnak, már veszedelmesen kezd hasonlítani a világháború befejezését követő szomorú emlékü hónapok mindent felkavaró és minden tekintélyt leromboló hangjához, amely — jól emlékezhetünk — annakidején az állami és társadalmi rend teljes összeomlásához, végsőeredményben a kommunizmushoz vezetett. Helyesen mondtotta Gömbös Gyula, hogy ha Payr Hugó őszinte lett volna, akkor interpellációjának igazi céljaul a miniszterelnöki tekintély lejáratását jelölhette volna meg.

Elismerjük: a mai parlamenti ellenzéknek, az egyes pártokra való tekintet nélkül, igen nehéz a helyzete. Nemcsak azért, mert ez az ellenzék a maga összességében is számszerűség tekintetében eltörpül a Nemzeti Egység 170 főnyi pártjának tulnyomó többsége mellett. Nemcsak ez a súlyos számbeli fölény teszi nehezzé az ellenzék helyzetét, hanem ennél sokkal nagyobb akadályokat gördít az ellenzéki politika népszerűsítése és érvényesülése elé az a nehezen letagadható tény, hogy Gömbös Gyula és kormánya immár negyedfél esztendeje komoly, becsületes és eredményes munkát végez az ország érdekében és sorra valósít

A hazugság bajnokai.

Már kisdíák koromban megutáltam őket, amikor még csak egy-két példányt láttam belőlük. Eljöttek medvét táncoltatni az udvarunkra, a férfi nagy dobbal és cintányérral a hátán, az asszony rozoga, hárfának csufolt hangszerrel. Pár év múlva szülővárosom tűzoltó zenekarában láttam egnéhányat s bár ezek már nem voltak olyan rongyosak, mint medvétáncoltató földijeik, mégis olyan utálattal néztem őket, mint a városi szennyestornából a külszínre fellopakodott patkányokra. S amikor még azt is hallottam mosdatlan szájukból, hogy a magyarok ázsiai vadak, akiknek még most is csemegejük a nyereg alatt puhított hus s hogy minden kulturánkat tőlük kaptuk, akkor örökre meggyűlöltem őket. Később pedig az élet tanított rá, hogy spicli, kém, hazaáruló ezen a kontinensen csak ebből a kanális fajzából tenyésztődik ki.

Amikor pedig a világháború alatt hallottam az árulásáikról, ármanykodásikról, hazugságaikról, a „Hore ruki” vitézségükről, az orosz hadifogságban

viselt dolgaikról, akkor már nem is csodálkoztam, hiszen ösztönösen ezt éreztem ki belőlük már gyermekkoromban, csak még nem tudtam akkor nevén nevezni ezt a „jellemvonásukat”.

Mi sem természetesebb, minthogy ez a hazugságon épült korszak bőségesen honorálta őket, a hazugság legdicőbb bajnokait s bajnokai emiatt hazánk egyik legszebb és leggazdagabb hamadát tűzte büszkén dagadó mellükre. Hogy ezt az érmet megtarthassák, éveken át hazudoztak tovább nyugat felé mindaddig, amíg további koncot reméltek. Miután az utóbbi időben „szavolihetőségük” mégis csak némileg megingott, kelet felé fordultak, szöveleztek a kor Anikrisztusával s beengedték Európá szívébe, hogy egész közelről sakkban tarthassa azt a nyugatot, mely felfuvalkodottságukkal tovább duraszítani nem hajlandó. Medvétáncoltató sipjukkal egyszerűen fútyúlnak a hálúra, a kultúrára, főúrekevük és céljuk, hogy minden kockázat nélkül, mint mindig, most is megmenték saját nyulbőrüket.

Ezekután már csak arra vagyok kíváncsi, meddig tűri mindezt a művelt nyugat s a civilizáció érdekében mikor fog hozzá a radikális patkányirtáshoz? (— any.)

ja meg azokat a reformokat, amelyeket a nemzeti munkatervben megjelölt és a kormányzati program céljaul kitűzött. Hiába igyekezett tehát a legitimista néppárt kitűnő szónoka a legutóbbi interpellációs napon azt bizonyítani, hogy súlyos ellentétek vannak a miniszterelnök ígéretei és a kormány valóságos intézkedései között: ennek az állításnak valóságát természetesen nem sikerült kimutatnia. Nem is sikerülhetett, mert a kormány pontról pontra halad előre celtudatosan, tervszerűen, előrelátó gondossággal és bölcs megfontoltsággal a reformok útján, olyannyira, hogy a multkoriban egy másik ellenzéki képviselő már azt tette panasz tárgyává, hogy a kormány tulságosan erős tempót erőszakol a

törvényhozásra.

Nehéz tehát az ellenzék helyzete s miután kézzelfogható és tárgyi kifogásokat nem hozhat fel a Gömbös kormány politikája és működése ellen, nagyon veszedelmes eszközökhöz folyamodik, mert igen veszélyes és az ország érdekeivel egyáltalában össze nem egyeztethető politikai küzdelemnek kell minősítenünk azt, ha egyes ellenzéki vezérpolitikusok folytonosan a nemlétező diktatúra rémmeséjét terjesztgetik s azt hisztelik, hogy ebben az országban a kormány a népet elnyomja s a parancsuralom rendszerét honosítja meg. Igen veszedelmes hangok ezek, amelyek nagyon hasonlítanak és nagyon emlékeztetnek azokra a bizonyos októberi időkre

amikor lelkiismeretlen politikai kalandorok felhasználva a világháború vérpazarlásában elalélt nemzet gyengeségét, tévutakra vezették a magyarságot.

Nemzetünk ma is súlyos időkkel él. A gazdasági válság, különösen a mult évben reánk zudult különböző elemi csapások az ország egyes vidékeinek lakosságát nagy nélkülözésekbe sodorták. Nemzetünknek ez a nehéz helyzete még nem jogosítja fel az ellenzék politikusait arra, hogy ezekből a körülményekből tőkét kovácsoljanak a maguk számára. A józan magyar közvélemény ugyanis látja — mert bőséges alkalma van erről meggyőződni — hogy a kormány minden tetteit elkövet az inségesek megsegítése, az egyes vidékeken uralkodó nyomorúság megszüntetése, a munkanélküliség csökkentése érdekében. Feltesszük a kérdést: szabad-e ilyen nehéz körülmények közepette a kormányzat munkaságát, a kormány jóindulatú erőfeszítéseit az ellenzéki taktika nem mindig válogatott eszközeivel még jobban megnehezíteni?

Nem tévedünk akkor, ha azt mondjuk, hogy a magyar nemzeti társadalom tulnyomó többsége nem szívesen látja az 1918-as gyászos emlékü forradalmi idők hangjának visszatérését a magyar politikai életben. Ma nem a szenvedélyek és indulatok felkavarására, a tétkintélek lejáratására, a rombolásra van szükség, hanem ellenkezőleg a hívös, józan és realisan mérlegelő észre és elsősorban arra, hogy óvatos gyengéd kezekkel fogjunk a magyarság sebeinek mielőbbi és minél gyökeresebb orvoslásához.

A Római Katolikus Olvasókör műsoros estje.

A Róm. Kath. Olvasókör február 23-iki műsoros estje művészi szempontból az ideai szezonnak lekimagaslóbb eseménye volt. Azzá tették a kitűnő szereplők, a pompásan összeállított műsor és a maga egészében kiválóan sikerült előadás. Ezért elsősorban a műsor összeállítóit: Dr. Koudela Gézát és a Kath. Kör vezetőségét illeti meg az elismerés. Régen volt alkalmunk a helyi körülményeknek, a közönség igényeinek és a művészi követelményeknek ennyire megfelelő előadást meghallgatnunk. Az egyes számok mind művészi értékeik voltak, de mégis olyanok, hogy a zeneileg kevésbé képzelettel gazdagok is tudták azokat élvezni. A rendezőség ügyesen elkerülte a vidéki hangversenyek két veszedelmét: hogy vagy művészileg értéktelen, műkedvelő darabokat adnak elő, vagy olyan magasszínvonalú zeneműveket, hogy azok a közönség sem élvezni, sem valójában értékelni nem tudja. Az az általános nyugtalanság, mozgás, beszélgetés, amely a rosszul összeállított műsorú előadásokon egy két szám után elkerülhetetlenül bekövetkezik, teljesen hiányzott ezen a hangversenyen. A közönség a hosszú, 3 és fél-órás műsort a legnagyobb csendben, figyelemmel hallgatta végig — s amint az egyes számok után a szünni nem akaró taps, kibívás és ismételtetés mutatta, őszintén élvezte is.

A műsoros est másik nagy érdeme az volt, hogy bekapcsolódott az országos Liszt Ferenc-ünnepségekbe és lehetővé tette, hogy Salgótarján is méltón meg-

ünnepelte ennek a nagy magyar zene-művésznek az emlékét. A hangverseny műsorán nagy számmal szerepeltek Liszt halhatatlan alkotásai, dr. Koudela Géza pedig nagyszabású előadásban méltatta Liszt emberi és művészi jelentőségét. A kiváló zenetudós előadásának a gondolatmenetét a következőkben vázolhatjuk: Ha az emberi élet valóban igazán akkor értékes, hogyha az örökkévalóság szolgálatában áll, akkor Liszt Ferenc élete a legértékesebbek közé tartozik. Liszt nem azért él még ma is eleven valóságként, mert a világ legnagyobb zongoravirtuóza volt, hanem mert mint művész és ember egyaránt nagy eszméket tudott szolgálni. E tekintetben nekünk is sok értékes tanulságot nyújt.

Tanít minket mindenekeidőtt Liszt: a művész. Liszt egész életében művésztének lelkes, soha meg nem álló szolgálja volt. Ezzel arra tanít minket, hogy a maga hivatásában mindenki iparkodjék egész ember lenni, abban egészen feloldadni. Ugy kell nekünk Lisztre, a nagy művészre néznünk, mint aki egészen betölti magasztos hivatását. Ő a művészi tevékenységet igen magasra emelte. Nem pusztá szórakozást és szórakoztatást lát benne, hanem valóságos prófétai és apostoli missziót. A művészetnek ilyen feladása kiemeli az embert a kisszerű élet prózájából s a művészetnek ilyen magasztos felfogása szolgálata végeredményben a leglenségesebb istenszolgálat.

De nemcsak a művész tanít minket Lisztben, hanem az ember is. Tanít elő-

ször is negatív módon: vergődő, küzködő életével. Lisztnek nagy szellemi és művészi tehetségei voltak. Gondolatvilága emelkedett, gazdag, amint ezt főleg levelei dokumentálják. Nagy volt mint gondolkodó, de nagy volt mint író is. A franciák azt állítják, hogyha Liszt egészen az írásnak szentelte volna életét, ma a legelső francia írók közt emlegetnék nevét. Az is kétségtelen azonban, hogy e nagy szellemi és művészi tulajdonságok mellett nagy árnyékok is voltak életében és egyéniségében. De ha azt el is ismerjük, nem szabad megállanunk Liszt vétkeinek és bűntetteinek a felhántorgatásánál — mint legutóbb magyar életrajzírója tette — hanem meg kell látnunk a bűnös mellett a bűn fertőjéből újból és újból felemelkedő embert is. Liszt Ferenc valóban nagy bűnös volt, de nagy bűnbánó is — és talán e tekintetben lehet legfőbb tanítója a mai hitvány és hazug világnak, amely elköveti a legaljasabb bűnöket és aztán gyáván iparkodik kibujni a felelősség alól. Lisztnek nagy bűnei voltak, de ő mindig vállalta ezért a felelősséget és mindig megvezekelt éretlűk. Ép ezért mondhatjuk, hogy Liszt etikai ember volt, minden bűnös volta mellett is és főképp arra tanít minket, hogy az érzéki, az alsóbbrendű élet az igaz embert nem elértheti ki.

Liszt alakja, egyénisége sok tekintetben még ma is rejtve van. Ő nem az igazában, akit benne kora bálványozott. Voltaképpen kora gyermekégtől ropant szenvedő lélek. Élete kifelé csupa siker, ragyogás, de befelé csupa csalódás, csalódottság: a sok babér mögött igen sok szenvedés rejtőzött. Liszt megtanít a hősi szenvedésre, mely a közért, mások-

ért eltitkolja saját sebeit.

Liszt egész életében istenkereső lélek volt. Akkor lett igazán hős és igazán nagy, mikor művészete zenitjén alázatosan odaborult Isten lába elé.

Tanít minket Liszt Ferenc, mint magyar is, még pedig elsősorban az ő roppant nagy hazavágyódásával. Ez a nosztalgikus vágy először Párisban ébred fel és tudatosul benne 1838-ban, mikor a nagy pesti árvíz hírért meghallja. Siet haza, hogy minél többet segíthessen a szerencsétlenség áldozatain. Ettől kezdve mindig igaz magyarnak érezte és vallotta magát. Leveleiben ismételtlen megtaláljuk a magyar erények, a magyar hősiesség dicsőítését. Magyarsága kifejeződött zenei alkotásaiban. Bár beszélni nem tudott nyelvünkön, de a muzsikás nyelve a muzsika és ezen nagyszerűen zengelt ő magyarul. A Szent Erzsébet-legenda, a Koronázási mise stb. mind igazi magyar zenei alkotások.

Liszt Ferenc azt hirdeti „Iparkodjék minden magyar az ember-rend első sorában!” Ezért kell küzdenünk, dolgoznunk s e tekintetben maga Liszt egyik legfőbb példaképünk. Most ebben a jubileumi esztendőben iparkodjunk minél jobban megérteni Lisztet, átérzeni nagy művészetét, követni magasztos tanításait és adjunk hálát Istennek, hogy őt nekünk adta.

Az előadást, amely mélyen bevillágitott egy nagy emberi élet és lélek mélységeibe, a közönség mindvégig nagy, szinte áhítatos figyelemmel kísérte s utána hosszan, melegen ünnepelte dr. Koudela Gézát, aki szerepléseivel már egészen meghódította Salgótarján lakosságát.

A műsor egyes számai mind az

Hírek és különféle

Halálozás. Galántai Balogh István ny. tanító, Sósartyán volt kántor tanítója, folyó hó 23-án 65 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 25-én volt Vácott nagy részvét mellett. Az elhunytban galántai Balogh Béla, a Salgótarjáni Palackgyár r. t. tisztviselője édesatyját gyászolja.

Az északi plebánia nagybőjti lelkigyakorlatai megkezdődtek hamvazó szerdán este 6 órakor. Ma szombaton este 6 órakor szentbeszéd mindenkinék, 8 órakor szentbeszéd férfiak részére, egyébként állandó gyóntatások vannak. Vasárnap d. e. 9 órakor a nagy közös szentáldozás és vasárnap este 6 órakor Tedeum. A lelkigyakorlatokat dr. P. vitéz Benárd csiksomlyói ferences házfőnök vezeti.

A Korunk Szava szerkesztői Starjában. Gróf Széchenyi György országgyűlési képviselő és Katona Jenő a Korunk Szava szerkesztői márc. 7-én Salgótarjában jönnek. A Korunk Szavának igen jelentős szerepe van a modern magyar katolikus és szociális mozgalmakban s már emiatt is nagy érdeklődéssel várja Salgótarján közönsége e kiváló folyóirat két szerkesztőjének előadását. Gróf Széchenyi György és Katona Jenő P. Kis Szalózzal a ferencesplebánia Oltagyűlésének március 7-i kulturstijén foglalkozást tartani a korszerű vallási és szociális kérdésekről. A kulturstijén foglalkozást tartani a korszerű vallási és szociális kérdésekről. A kulturstijén foglalkozást tartani a korszerű vallási és szociális kérdésekről. A kulturstijén foglalkozást tartani a korszerű vallási és szociális kérdésekről.

Járás hírek.

Jegyzőségi személyi hír. A kazári körjegyzőségben ideiglenesen megüresedett segédjegyzői állásra Dr. Mattyasovszky Kamill főszolgabíró Benedek Dániel okleveles jegyzőt helyettesítette be.

Balesetek: Ádám Antal 24 éves, bányamunkás, takaronc a zagyvapálfalvai bányarakodó iparvasútján folyó hó 19-én súlyos sérüléssel járó balesetet szenvedett. A megindult hivatalos vizsgálat fogja megállapítani, hogy terhel-e valakit felelőség a balesetért, vagy pedig a sérült saját hibájából következett az be. — Molnár József 19 éves mátránovák lakos a barnavölgyi bányauzemnél, a meddőhányón folyó hó 18-án, súlyos zúzódásokkal járó balesetet szenvedett. A miszerfabányai bányakórházba szállították. A balesetért mulasztás, vagy gondatlanság senkit sem terhel.

igazi, tiszta művészet szolgálatában álltak. Nincs sem elég helyünk, sem kellő szaktudásunk arra, hogy minden számot megfelelő alapossággal méltassunk, ehelyett kénytelenek vagyunk néhány általános megjegyzéssel megelégedni.

A vendégművészek közül először Dr. Eyssen Tiborné operaénekesnő lépett a színpadra. Dalai és áriái a magyar és külföldi zeneirodalom remekműveiből voltak összeválogatva. Előadása kifogástalanul biztos és művészi volt. Meleg tiszta hangja a darabok minden szépségét kiemelte; nem csoda, hogy a közönség oly sok tapssal jutalmazta minden számáért. — Felvinci Takács Alice jól ismert hegedűművész a hazai és külföldi hangversenypódiumokon. Salgótarjáni első szereplése teljes sikerrel járt. Nagy mesterségbeli leadása, boszorkányosan ügyes technikája és az eladott művekbe való, szinte magát átadó beleélése egészen magával ragadta a hallgatóságot. A két művésznőt dr. Eyssen Tibor zongoraművész kísérte. Mintaszerű kíséret volt: a zongora teljesen összeolvadt az előadókkal s ez tette az egyes számokat olyan tökéletesen harmonikussá és művészi hatásúvá.

A helybeli szereplők legnagyobb értéke abban volt, hogy fel tudtak emelkedni a hangverseny igazán magas színvonalára.

Nagy Béláné Vörösmarty Liszt-ódáját nagyon szépen szavalta, pedig a költemény előadása nem könnyű feladat, mert valósággal tele van zsúfolva súlyos, nagy gondolatokkal, merész képekkel. Nagy Béláné, akinek szavalóművészete mindinkább tökéletessé fejlődik, teljesen elmélyült a költeményben, annak sok szépségét és eszméit úgy ki tudta fejteni,

Gyermekjelmez délután.

Nagyon szép érdeklődés keretében zajlott le az Evangélikus Nőegylet farsadozása a gyermekszereket szolgálatában. Mindenkit elbájoló csodaszép gyermekjelmezek pazar képe volt a délután koronája, az igazi kis abesszin hercegtől és a kéményseprőtől kezdve egészen a legfinomabb gigerli öltözkéig, pompás összevisszaság kavargott az egész délután alatt. A műsort Suhár Klárka vezetésével a gyermekkórus vezette be, amelynek szépen sikerült irredenta dalát Fodor Mária imádsága színezte. Kráky Margit helyes szaválata után Csarba-Mária ovónő a Nőegylet felkérésére pompás ovodajelenettel bájolta el a közönséget. Majd Szűk Baby és Lapsán-szky Marica, Marssó Györgyné kitűnő betanításában mindenkit elragadó s megismételtetett aranyos táncduettje váltott ki tapsvihart. A gyermekkórus ugyancsak szép éneke után Krenács Ilke kis apróságnak a nagybátyjával Krenács Józseffel bemutatott és csodával határos tornamutatványai váltottak ki nemcsak bámulatot, de ijedelmet is. Ezután a leánypont következett: Marssó Györgyné gimnázista tanítványai a: Szélszongás c. álomszerűen szép táncukat ismételték meg, amit ugyancsak forró tapssal jutalmazott a közönség. Végül a jelmezek bemutatása következett, melynek eltervezett rendje ugyan alaposan felborult — a lelkésznek és Urbán Kálmánnak nagy szomorúságára, ve így is igen bájos volt ez is. Aztán a közönség átadta a teret a gyermekszeregek és társasjáték és pazar gyermekmulatság gondtalan órái következtek, — s multak el.

Fél 8 óra tájban már az esti műsor előkészületei kezdődtek a gyermekok elátoztaival. Ennek meghallgatására ismét megtelt a terem s jókedv és derű sugárzott mindenki arcáról a műsor alatt végig Németh Géza segédlelkész megnyitója után Tóth Géza mandolinkésérettel előadott éneke, Lesták Káth monológja, Nagy Árpád zongoraszáma egyaránt zúgó tapsvihart váltott ki. Ebert Bertalan kitűnő betanításában a 10 leányegyleti táncos leánya tündéri szép és megismételtetett táncot lejtett. Turek Berta, Vi-

Háziipar tanfolyam Mátraverebélyben. A Falu szövetség közbenjöttével Mátraverebélyen háziipari tanfolyam létesült. A háziipari tanfolyam megszervezése és rendezése a község lakosságának szociális helyzetét lesz hivatva megjavítani, miután Mátraverebély község Szentkút bucsujáró hely miatt a környék

egyik leglátogatottabb községe, ahol évente sok ezer bucsujáró és kiránduló megfordul. A fokozott idegenforgalom módott nyújt arra, hogy a háziipari tanfolyamon elsajátított gyakorlat birtokában, a lakosság a készítményeket értékesíteni tudja. A tanfolyam megszervezését és rendezését a hatóságok a legmesszebbmenően támogatják, vármegyénk agilis és a nép szociális értékét mindig szíven viselő főispánja pedig jelentős anyagi támogatással tette lehetővé annak létesítését. A Falu szövetség Kánya Terézia tanárnőt külte ki a tanfolyam vezetésére.

Öngyilkosság: Licskó Erzsébet 27 éves, idegbajos hajadon, mátránovák lakos pillanatnyi elmezavarában a legtragikusabb módon vetett véget életének. Folyó hó 20-án édesanyja lakásán meggyújtotta magát a ruhát és a dunnát, amellyel betakarta magát. Ennek következtében oly súlyos égést szenvedett, hogy a sérülésbe igen rövid idő alatt belehalt.

Német könyvet kölcsön adok és veszek. Régi könyvek vétele, eladás, csere. Ugy régi, mint új könyveket olcsón vehet **Kölcshőknökvár**, könyvesbolt Fő u. 34 Keller Móránál.

roszták Lajos és Takács Sándor pedig 2 nagyszerűen kidolgozott jelenetét a nyilt-színi tapsok és általános derűtség lépten nyomon megakasztotta. Legjobb alakításuk egyikét nyújtották. A sugó Misecska József volt. A műsor után éjjelig tartó tánc következett.

A Nőegylet ezután is hálás köszönetet mond a rossz idő ellenére is szépszámban megjelent közönség minden tagja támogatásáért. Az estét nagyobb összegekkel támogató özv. Liptay B. Jenőné 10 P., Megele Lászlóné, Fabin Henrik 10 P., Krajcsovics Gyuláné, Stenczer Józsefné, özv. Weisenbacher Jánosné, Dr. Holics Jenő 2—2 P., Niederland Gyula, Moticska Nándorné 5—5 P., Deák Józsefné 4 P., Wiesinger Károly, Shulpe Emil, Medzihradsky Márta 2—2 P., Dr. Kiss Lajosné, N. N. 1:50 P és számos megjelent 1 P és sok torta, sütemény, liszt, cukor kedves adományért.

El nem mulasztható az acélgyári igazgatóság, Fabini Henrik igazgató és olvasóegylet elnöksége, Horváth Károly főmérnök szíveségéről való hálás megemlékezés. Gólián Rezsőné, 6 nőegyleti tag Pántyik Árpádné vezetésével saját készítményű sütemény és mignon készítésével, Urbán Kálmán és neje sok-sok rendbeli segítséggel és Kemény Testvérek Rádióháza kitűnően működő hang-erősítő szereléssel egészítették ki azoknak az önfeláldozó és fáradságot nem ismerő lelkes hölgyeknek a munkáját, akik közül még belcgen is helytálló tag is volt, amely munkával lehetővé vált, hogy ez a gyermekeknek szánt délután célkitűzésének úgy anyagiakban, mint erkölcsiükben teljesen megfelelt. E munkából hűségesen kivették részüket a Leányegylet tagjai is.

Az est előkészítése már alaptalanul minősült híresztelések után is bebizonyult, hogy a „gyermeket” ilyen keretben is sokan, nagyon sokan tudják szeretni e városban is!

Pántyik Árpádné és Moticska Nándorné elnökök az önfeláldozó asszonygárdával ezúttal is megáldatott munkát végeztek.

egyik leglátogatottabb községe, ahol évente sok ezer bucsujáró és kiránduló megfordul. A fokozott idegenforgalom módott nyújt arra, hogy a háziipari tanfolyamon elsajátított gyakorlat birtokában, a lakosság a készítményeket értékesíteni tudja. A tanfolyam megszervezését és rendezését a hatóságok a legmesszebbmenően támogatják, vármegyénk agilis és a nép szociális értékét mindig szíven viselő főispánja pedig jelentős anyagi támogatással tette lehetővé annak létesítését. A Falu szövetség Kánya Terézia tanárnőt külte ki a tanfolyam vezetésére.

Öngyilkosság: Licskó Erzsébet 27 éves, idegbajos hajadon, mátránovák lakos pillanatnyi elmezavarában a legtragikusabb módon vetett véget életének. Folyó hó 20-án édesanyja lakásán meggyújtotta magát a ruhát és a dunnát, amellyel betakarta magát. Ennek következtében oly súlyos égést szenvedett, hogy a sérülésbe igen rövid idő alatt belehalt.

Német könyvet kölcsön adok és veszek. Régi könyvek vétele, eladás, csere. Ugy régi, mint új könyveket olcsón vehet **Kölcshőknökvár**, könyvesbolt Fő u. 34 Keller Móránál.

= APOLLÓ MOZGÓ = SALGÓTATJÁN.

Február 29-én, szombaton, március 1, — vasárnap, és 2-án, hétfőn. —

— SZUDÁNI ÖRJÁRAT —
Dráma. Kiegészítésül: Magyar hirodó.

Március 3 án kedden.

TENGERÉSZ KISASSZONY
— Fősz: Ruby Keller és Dick Powel —

Szerelmesek szállodája
Vígjáték. Fősz: Herman Thimig.

Március 4-én szerdán, 5-én csütörtökön.

— A MALAKKAI POKOL —
Legizgalmasabb dzsungelfilm.

SOHA MÁS ASSZONYT!
Dráma. Kiegészítésül Fox hirodó.

Élelővéset. A helyőrség alakulatai március hó 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19, 23, 24, 26, 27, 28, 30, 31-én a Somoskőújfalutól DNY-ra eső területen élelőgyakorlatot tartanak. A lakosok ezen a napokon a veszélyeztetett területen ne tartózkodjanak és a Somoskőújfalutól-Bocsárlapujtót, valamint Bocsárlapujtót-Karancsberényi utakat ne használják, mert életveszélyes.

A népkönyha részére érkezett újabb adományok: Deszberg Antal (Budapest) 10 P., Herczeg Ede 8 P., Szilágyi János 3 P. Hálás köszönettel nyugtázza a népkönyha vezetősége.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Harmincnyolc tárgysorozati pontból álló ülést tartott csütörtökön a város képviselőtestülete. A hosszúnak ígérkező közgyűlés nem igen vette el a városatyák kedvét, mert meglehetősen nagy számban vettek részt az ülésen.

Dr. Förster Kálmán polgármester a Hírszekeggel nyitotta meg a gyűlést, majd bejelentések után elismerő szavakkal emlézett meg a képviselőtestület kimaradt tagjairól s szívből üdvözölte a közgyűlés új tagjait. „Egy szent cél vezessen mindnyájunkat — mondta a polgármester — a város érdeke mindenek előtt.

Utána a közgyűlés a bizottságok tagjait választotta meg és elfogadta a város tisztviselőinek és egyéb alkalmazottjainak normál státusza ügyében előterjesztett állandó választmányi javaslatot. Az e tárgybán felszólaló ifj. Timaróczy Sándor, Dr. Csengődy Lajos, Zsiday István, Percze István részéről különösen jó volt hallani a tisztviselői munka elismerését annál is inkább, mert a közgyűlés minden tagjának helyeslése kísérte a szónokok megállapításait.

Az OTI kerületi pénztárának székház építése céljaira a rendőrségi épülettel szemben telket adományozott a közgyűlés, míg Dr. Vilmon Gyula városi tisztviselőnek az OTI telek mellett ház hely céljaira adott el telket.

A városi közbiztonsági és huszvizgálati szabályrendeletet, ami a régi állapottal szemben nagyobb díjmeréklést tartalmaz, megszavazta a közgyűlés.

Rendezte a MÁV területek után kivetendő közműjárulékokat. Határozott a közpénzek gyümölcsöző elhelyezése tekintetében. Kimondotta a nyugdíjalap vagyonát képező Speyer költvények további vásárlását. Jóváhagyta a gyámpénztári számadást. A város hirdetési jogát 3 pályázó közül a legtöbbet ígérő, Végh Kálmánnak jutatta. Hozzájárult Papesch Nándor adólistát előléptetéséhez. Kihirdette a villanyszerződés kormányhatósági jóváhagyását. Kimondta a mozgólépcsőszínház és a város tulajdonát képező berendezési tárgyak tűzkar elleni biztosítását. Elrendelte a Széka-tér és Erzsébet-tér közötti vasúti pályatest keleti oldalán tervezett gyalogjáró ut megnyitását. Megállapította az 1934—35. évi szükségmunkákkal kapcsolatban létesített közcsatornák burkolások kivetési egységárait. Módosításokat rendelt el a város szabályozási tervén. A csatornázási utburkolási és járdaépítési hozzájárulások után felszámítható kamatot 5 százalékban állapította meg. Rendezte a Tarján patak partbiztosítási költségeit. A képviselőtestület a legnagyobb elismerése mellett teljesítette Sztrácska József tűzoltó altiszt szabadság és nyugdíjazás iránti kérelmét.

Felemelte az önkéntes Tűzoltó Egyesület pénztárának évenkénti utalványozott ellátmányt. Teljesítette a m. kir. adóhivatalnak egy bírói letét utáni kamat elengedése iránti kérelmét.

Kimondotta a Szent Ferenc telep utjainak rendbehozatalát a szükségmunkák terhére. Újabb halasztást adott Percze Józsefnek az építésre. Mojzes Sándor altiszt részére 15 P. gyógykezelési segélyt állapított meg. Ifj. Tóth Gyula gazdasági intézőnek az intézői lakásban egy szobát díjmentes használatra engedélyezett.

Szoó István és társai Gacoff Márton, Papp Gyula, Jakubik Vilmos kérelmét elutasította, még Mayer Kálmán és Nagy József kérelmét az előzetes megállapodás formájában teljesítette.

Két tárgynak a napirendről való levétele után honosítási és illetőségi ügyekben elfogadta a közgyűlés az állandó választmány javaslatát s a 3 órakor kezdődött gyűlés vesződdel fél 7 óra után véget ért.

Március 9-én kezd Salgótarjánban a Kamaraszínház. Lapunk multheti számában megírtuk, hogy a Magyar Komédia Kamaraszínház, amely jelenleg az ország legnagyobb kamaragyűjtése, Salgótarjánba jön vendégszerrepelni. A eredeti terv szerint március 2-án kezdte volna meg a színház a tarjáni vendéjátékokat, azonban Egerben, ahol jelenleg vendégszerpel ez a kamaraszínház, olyan hatalmas siker mutatkozik estéről estére, hogy az igazgatóság egy héttel meghosszabbította az egri szert, így tehát Salgótarjánban március 9-én, hétfőn lesz az első előadása, amikor is Srindbergnek, a halhatatlan északi szellemóriásnak egy Magyarországon még csak ez által az együttes által játszott drámája, az „Apa” kerül színre. A salgótarjáni szezon darabjai a színpadi irodalom legremekebb alkotásai lesznek, úgy hogy olvasóinknak szíves figyelmét ezúton is felhívjuk arra, hogy ennek a színháznak vendégszerpelése a város kulturális életének olyan értéktöbbletet jelent, aminek minden tarjáni csak örülni tudhat. Ez az együttes az ország legnagyobb városaiban, Debrecenben, Szegeden, Pécsen és Miskolcon is a legnagyobb siker jegyében vendégszerpelt és így Salgótarján tehát olyan színház együtteshez jut 10—12 napra, amilyen ebben a városban talán még soha nem játszott.

Allást keres 17 éves német nevelő. Cim a kiadóhivatalban.

A salgótarjáni ipartestület tisztújító közgyűlése.

Az elmúlt vasárnap tartotta székházában a salgótarjáni ipartestület, mintegy 100 iparos részvételével ötvenedik évi rendes közgyűlést általános tisztújítással kapcsolatban.

Takács Ferenc ipartestületi elnök a Hiszekeggyel nyitotta meg a közgyűlést, majd utána a hatóságok megjelent képviselőit köszöntötte. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg az iparosság halottjairól és vázolta azt a nehéz és felelősségteljes munkát, amelyet a testület elnöksége végzett az össziparosság érdekében. Megtudtuk ebből az elnöki jelentésből, hogy az elmúlt évben egy új iparigazolványt adott ki a képesítéshez kötött iparokban a városi hatóság, viszont csak 7 iparos mondott le az iparjogosításáról, így 1935 év végén Salgótarjánban az önálló iparosok száma 397 volt. A pénztári jelentésből kitűnt, hogy az elkötség jól gazdálkodott 1935-ben is, mert 21.756 pengő 43 fillér bevétellel szemben a kiadás csak 17.907 pengő 59 fillér volt. A közgyűlés a számvizsgálás jelentése alapján az elnökségnek és a póltanácsnak a felmentést egyhangúan megadta. A 23.908 pengő 6 fillér 1936 évi költségelirányzat be-terjesztése után Takács Ferenc elnök megköszönte a közgyűlésnek a bizalmat, amellyel az elnökség működése iránt viseltetett a Figus Béla iparbiztos elnöklete alatt megkezdődött titkos szavazással az új tisztikar választása.

A választás eredményeképpen a salgótarjáni ipartestület tisztikara a következő:

Elnök: Takács Ferenc. Alelnök: Kovács Lajos. Ipartestületi ügyész: Dr. Varga Kálmán. Ipt. Előjárósági rendes tagok: Bicskei Miksa, Gurszki Károly, Hegedűs Gyula, Hettich Péter Jakubove Pál, Kovács Nándor, Kromek Lajos, Ti már (Kriffel) József, Lesták János, Nagy József, Patai Lajos, Keszer Máttyás, Sótér Ignác, Simon Aladár, Szalai Imre, Szentkúti (Gyurcsik) János, Telek József, Varga Gyula, Zsiday István, Zebe Antal. Előjárósági póttagok: Kovács Gyula, Marinka Gábor, Römer Jenő, Weinciller Dezső, Morovnyán Ferenc, Lilinger János. Pénztárnok: Jakubove Pál. Számvizsgálók: Cirbesz István, Molnár József, Gáspár János. Az iparoszéknél változás nem történt. A megválasztott elnököt Dr. Figus Béla üdvözölte meleg hangon, míg az alelnököt és a tisztikart Takács Ferenc.

Az iparosnyugdíj tárgyalásánál elvben kimondta a közgyűlés, hogy az iparosnyugdíjat az iparosság szükségesnek tartja, de véglegesen csak a tervek részletes ismeretében foglalhat állást.

Indítványt senki sem terjesztett be, így a közgyűlés az elnök köszönő szavai után véget ért.

Sóshartyán nevezetességei.

III. rész.

Irta: Dr. Dornyay Béla.

Sóshartyán történetének áttekintése után, lássuk már most mit ír a Pesty Frigyes-féle magyarországi Helységnevtárban Pintér János sóshartyáni jegyző a községről? Ez a Pintér János éppen a palócok nagy etnografusának és történetírójának, az Etesen 1841 márc. 17-én született Pintér Sándor szécsényi ügyvédnek volt az atyja! Pintér Sándor ugyanis Kishartyánban temettette el magát és sírjának gondozására is alapítványt tett Kishartyán részére. Atyja ugyan is ott volt kántortanító, sőt éppen jegyző is és így az alábbi Sóshartyáni adatokat is ő írta 1864-ben. Ez a kéziratot feljegyzés, mint már a kisterenyi helyneveknél is említettem⁴³⁾ a M. Nemzeti Múzeum kéziratgyűjtésében található: „30. kötet: Nógrád-megye. 1119. Fol. Hung.” címmel. Ebben a következőket találjuk Sóshartyán cím alatt:

Helynevek

Soós-Hartyán községből. (Nógrád vm.)

1.) *A megyének, kerületnek, járásnak széknek neve, hová a helység tartozik?* Pintér János válasza: Nógrád megyében, Szécsényi járásban.

2.) *A községnek, városnak hányféle neve él most; melyik neve bir csak helybeli elterjedéssel, melyik ismeretes országszerte?* Pintér János válasza: A helység neve Soós Hartyán, semmi más elnevezése tudomás szerint nem volt, erről országszerte ismeretes. Egyedül magyar aiku lakosság lakja.

3.) *Volt-e hajdan a községnek más elnevezése? Vagy tán csak különfeleképp íratott a mostani helynév?* Pintér János válasza: A községnek más elnevezéséről senki más nem tud, ez mindig Soós Hartyánnak íratva és jelenleg is iratik.

4.) *A község mikor említették legkorábban?* Pintér János válasza: Semmi adat nincs ennek a községnek a településéről, azonban az anyakönyvek bizonyítják régiségét, mivel a szomszéd községből ahol most Parochiák léteznek — az ősi családok nemzetségei leszármazottai itt kerestetik ki az anyakönyvekből.

5.) *Honnan népesítetett?* Pintér János válasza: A népesítésről semmi tudomás nem szerezhető, a legtöbb családok vezetékei nevei, — kik többnyire a községet lakják — Adorjányok, Szabók, Sándorok, Habonyok; vannak Szladekok, Szorcsikok, de ezek tudomás szerint más honnan a táv vidékről települtek, ezeken kívül lakják még Király nevezetűek.

6.) *Mit lehet tudni köztudomásból, hagyományból, írott vagy nyomtatott emlékekből a név eredetéről, értelméről, mindegyik nyelvű helynévre nézve?* Pintér János válasza: A hely elnevezéséről nincs más tudomás, mint ez, hogy a község köz utcáján egy sóskut felelő bódé, mely ez előtt 40—50 évvel, mint közös itatókut volt, de kevésbé sós, mit ezen időben a Királyi kamara felbontatott körülbelül 30 öl mélységre a só kutatott, ahonnan oly hőségű sós víz forrás viz jött fel, hogy ez a körülbelül fekvő falvakat a kutatás ideje alatt elegendő sós vízzel ellátta, t. i. reggelként húzatott ki a viz, mit használni nagyon jól lehetett; ezután lehetett csak a mélségbe dolgozni. A kutatás közben gyakran mesélte a bányamester, hogy itt valósággal terméksó létezik. — úgy mond, ha a viz végképen kihúzatik már ott a só, de eközben a kutató mesterek szerelmi kalandja történt, ahonnan a tekintetben más vidékre kellett volna távoznia. S egy napon lezárta a kutat és esküvel bizonyítva, hogy ott terméksó nincs — az eskü megtörténte után másnapra meghalt. Ezt a nép hamis eskütételének tulajdonította. Azonban a vele dolgozó bányalegény hátramaradván kérte az Előjáróságot, hogy ásatásra nézve folyamodjék és ő 6 nap mulva már termék sót hoz ki — de ezt nem szerették, így a kút mint egy hét + öl mélységre legerendázott s homokkal leboltítottatott, s időnkint kijavítani szokták; a bódé épségben áll.

Megemlítendő még, hogy a határban még két gödör hely vagyon, egyike agyagos gödör, mivel ott mázolóagyagot lehet ásni, a másik Mogyoró bokor gödre;

43) Dr. Dornyay Béla: Kisterenye kettős centennáriuma. Salgótarjáni könyvek. 2. szám. Salgótarján, 1934., p. 18.

ide vad galambok, gerlicék, de még ju-bok is futnak homokot enni — állítólag sós ízű. — És innét következtetni a Soós címet, mert úgy mond a régiek, hogy ezen sós kutat még az apák használatban tartották és annak feltárására, bagyományból sem emlékszik senki, valamint a Hartyán elnevezés eredetéről sincs senkinek tudomása. Ide 15 percnyi járásra fekszik egy szomszéd falucska, ez pedig Kis-Hartyán.

7.) *A község határában előfordult többi topographiai nevek:* pl. mező, dűlő, szántó, forduló, legelő, kaszáló, pusztá, szivatag, liget, berek, erdő, rengeteg, zug, halár, tanya, csárda, major, szállás, kert, szőlős, árok, rom, irtvány, tisztás, bált, halom, domb, csucs, orom, magaslat, fensík, hegy, hegygerince, hegylanc, szikla, bérc, bánya, barlang, örvény, szoros, zuhatag, forrás, kut, ér, tó, folyó, patak, mocsár, posvány, láp, ingovány, nádas, rét, kompállás, rév, gázló, sziget, fok stb. Lényeges feladata az összeírásnak, hogy az itt említett tárgyak tulajdonnevei mi-nél kimerítőbben és pontosabban feljegyeztessenek. Ahol lehet itt is figyelem-be veendő a 6. pont alatti kérdés!

Pintér János válasza:

A határban semmi különös eredetű dűlő vagy rét nincs; azonban megnevezendő többek közül: varju völgy, göd-rös rét, Zudó dűlő meneteles szántóföld, verő délnek álló kopár legelő. Tövis alja szántóföld a legjobbak közé tartozik. Kerek hegy egy magasabb fekvésű kopár domb, ez aljában szántóföld van, itt kutatik község, — 4 pusztá van a község határában: Kistalud, hajdan falu volt, melyben a templomnak némi nyomai látszanak... (olvashatatlan) völgy egy kis erdős pusztá. — Krakkó jókora kiterjedésű pusztá, van neki egy Koklicza nevű hegye, mely a szent kuttal határos. Kökényes? Kikinyes? kisebb szerű erdős pusztá. Állítólag mind a négy pusztá Kistalud határában keletkezett legyen. —

jegyezte:

Pintér János s. k.

jegyző.

Kelt Soós Hartyán május 20, 1864.

Vályi András, budai egyetemi tanár, 1799-ben megjelent nagy művében, ezeket írja Kis- és Sóshartyánról: „Hartyán. Kis Hartyán, magyar falu Nógr. Várm. földes urai több Uraságok, lakosai katolikusok és másfélék, fekszik Szécsénhez 1 1/4 mérföldnyire, Sós Hartyán-nak filiája, határa néhol soványas, vavagyonnyai középszerűek.”

„Hartyán, Sós Hartyán, magyar falu, Nógr. Várm. földes Ura Gyürki és más Uraságok, a nevezetét sós víztől vette, fekszik az előbbtől nem messze, határai is ahhoz hasonlíthatók.” (Vályi András felsorol még egy Tót-Hartyánt Nógrád megyéből és két másik Hartyánt is Pest vármegyéből.)

Fényes Elek pedig 1851-ben ezeket írja: Sós-Hartyán, magyar falu, Nógrád vármegyében, ut. p. Szakái. Lakja 800 kath. paroch. templommal. Rétjeit a hegyekről jövő iszap nagyon rongálja. Van itt egy sós forráskút is, mely azonban nem használatos. Birja Gyürky Pál.” (Fényes Elek még Nógrádmegyéből felsorolja Jezeró-Hartyán pusztát, Sztegová fiókját, azután Tót-Hartyán falut, a sztegovai völgy felső részéből, majd Kis-vagy Vác-Hartyán magyar falut Pest megyéből, végül Uj-Hartyán német falut szintén Pest megyéből.)

Pintér Sándor: „Szécsény és közvetlen vidéke a honfoglalás előtti korban.” Losonc, 1897. című ritka könyvében többször emlegeti Sóshartyánt, ahol gyermekeivét töltötte. Így pl. a 40-41. oldalon leírja, hogy a Kistalud fölötti Piliskén szántogatott az ötvenes évek elején Mester János sóshartyáni szomszédjuk, aki ott két mézskő féltékéből összeragasztott „kögolyóbis”-t talált. Mikor ezt Pintér Sándor atyjának a sóshartyáni kántornak tanácsára szét-törték, négy darab egyforma — Constantinus junior — feliratu római pénz hullott ki belőle!

44) Magyar Országok Leírása stb., II. köt. Budán, 1799., p. 149.

45) Magyarország geographiai Szótára stb. Pesten, 1851., II. köt., p. 93.

HALÓK EBÉDLŐK
ÚRISZOBÁK
kombinált berendezések
Budapesti Bútorszalonban

Budapest, VIII. Baross-utca 21.
Nagy választék.
Kedvező részletezésre.

Mérnök táncestély 1936, február 22-én. Salgótarján és környéke mérnöktársadalma ez évben első ízben rendezte meg táncestélyét az acélgyári tisztikaszinó helyiségében. A rendező bizottság, az élen Gólián Rezső főmérnökkel és Dr. Istók Barna bányamérnökkel nagy körültekintéssel készítette elő az évad legszebb és legmagasabb színvonalu mulatságát. Az acélgyári kaszinó helyiségeit a távol kelet legszínvonalasabb népének a japánoknak a motívumaival és színeivel díszítették fel izlésesen. A japán teaház pedig, melyet felépítettek elragadóan finom és kedves képet nyújtott. A táncestélyen városunk és környékének számos előkelősége jelent meg. Ott láttuk Veres Zoltán országgyűlési képviselőket, Fabini Henrik gyárigazgatót, Lénárd Károlyt és Dubovszky Elemér bányagazgatókat. Este 10 órakor zendített rá a cigány a „Megy a gözös megy a gözös Kanizsára...” kezdetű csárdásra. Gólián Rezső főrendező Lénárd Károlyné bányagazgatónéval a csárdás dallamára megnyitotta a táncestélyt. A kezdő tánchoz egyre sűrűbben csatlakoztak a párok s néhány perc alatt mindenki táncra perdült betöltve teljesen a tánctermet. A rendezőség táncrenddel és balonokkal kedveskedett a hölgyeknek, majd konfetti, szerpentin, hóládba szállt mindenfelé, emelve egyre magasabbra a jó hangulatot. Reggel 8 óra lett, mire az utolsó bálozók is elhagyták a termeket. A táncestélyen jelen volt uriaszonyok közül a következők neveit sikerült fejegyeznünk: Liptay B. Jenőné, Lénárd Károlyné, Müller Zsófia, Dubovszky Elemérné, Dr. Szabó Lajosné, Horváth Lászlóné, Gólián Rezsőné, Császár Pálné, Németh Gézané, Horváth Károlyné, Róder Alfrédné, Ember Kálmánné, Nagy Bertalané, Pénzes Zoltánné, Krepuska Gézané, Höss Nagy Lajosné, Villányi Lőrincné Dr. Szikcsák Ferencné, Dr. Gidró Jenőné, Kuchinka Gyulané, Kiss Pálné, v. Jónás Ödönné, Lander Emilné, Feledy Józsefné, Ponghó Mihályné, Csernok Gyulané és még sokan, akiknek a nevét nem sikerült fejegyeznünk. A mérnök táncestély egy szép felelhetetlen éjszaka emlékét hagyta mindazokban, akik ott voltak. A táncestély alkalmával a létesítendő balassagyarmati 16 os honvéd emlékmű javára felül fizettek: Veres Zoltán, Lénárd Károly, Dr. Mayer Károly, Dr. Szikcsák Ferenc, Krupár Géza, Róth Ferenc.

Bányamozgók hírei. A bányamozgók jövő heti műsora ismét a látogató közönség iránti hála és szeretet jegyében van összeállítva. Pálfalván vasárnap délután 2, 5 és 7 órakor és hétfőn este fél 8 órakor, Baglyasalján pedig vasárnap d. u. fél 4 és este 8 órakor előadásra kerül Dumas Sándor halhatatlan regényének filmscenáriuma: GRÖF MONTE CRISTO, főszerepben Elissa Landi és Robert Donat-tal. Az előadások kíséző műsora: Muki Mint Gólkirály trükkfilm és a Magyar világhírű. Szerdán Baglyasalján és csütörtökön Pálfalván esti fél nyolc órai kezdettel felelevenítik Molnár Ferenc gyönyörű regényének filmjét, a PÁL UTCAI FIUK-at, a legjobb amerikai gyermekszínesek főszereplésével.

Hirdetmény.

Értesítem Salgótarján megyei város közönségét, hogy a Salgótarjáni Köszénbánya rt. a város belterülete alatt való bányászkodás céljából (a piac tértől a nagyalomás felé eső területen) bányatelek adományozást kért, amelyre vonatkozó tárgyalás 1936. március hó 14-én d. e. 9 órakor lesz a bányagazgatóság épületében megtartva.

Erre a tárgyalásra az érdekelt telek tulajdonosokat személy szerint szóló kiértesítéssel, továbbá dobszó útján és a jelen hirdetmény útján is a helybeli m. kir. bányakapitányság megkereséséhez képest meghívom.

Salgótarján 1936. február 27.

Dr. Förster
polgármester

Szaktanácsok a gyümölcs termesztéséről.

Gyümölcsfacarbolineumot akkor használunk gyümölcsösünk permetezésére, amikor az californiai vagy egyéb pajzstetűvel erősen van fertőzve. Ez a permetező szer biztosan irtja a különböző rovarkártevőket a gyümölcsfákon telelő alakjait, továbbá a zuzmót és mohát a fákban, elősegíti az öregebb faszemek cserepes kérgének leválását és használat után az ágak tiszták és simák lesznek és így megszünteti az eddigi rovarbuvó helyeket. A kereskedelmi forgalomban különféle gyümölcsfacarbolineumok vannak, melyeket különféle százalékos oldatban kell használni, általában a gyengébb hatásúakat 10-20%-os oldatban, az erősebb hatásúakat 3-10%-os oldatban. A gyümölcsfacarbolineumos kannakon és használati utasításokban a hígítási százalék is rajta van. Almástermésűek (alma, körte) bírják el a legmagasabb százalékos oldatot, míg csonthéjasok (cseresznye, kajsz, őszibarack) ennek fele erősségű oldatot bírják csak ki kár nélkül, különösen őszibarack és mandula a legérzékenyebb a gyümölcsfacarbolineummal szemben. Általában a gyümölcsfacarbolineumot csak erősebb fertőzés alkalmával használjuk, mert a vele való permetezés drága és kevésbé fertőzőt és gondozott fákban a mézskénlé téli hi-

gításu oldata is jól felel meg. Ha a tél folyamán bordói lével (2%) is permetezzük úgy ezt okvetlen a gyümölcslakarbolineumos permetezés előtt hajtsuk végre, mert a bordói lé a zsiros felfelületen nem fog tapadni. Fontos, hogy ezeket a téli permetezéseket, télen még a fák nyugalmi ideje alatt végezzük el, míg a rügyek még zártak, mert ezek az erősebb oldatok leperzselik a zöld növényi részeket!

Ha a téli permetezéshez a mézskénlé főzésével nem akarunk vesződni vagy ha gyümölcsösünk kisebb terjedelmű, úgy használhatjuk a mézskénlével megkeveredő hatású, különféle polysulfid tartalmú szereket (pl. Solbár, Novokén, Polibár) rendszerint téli 5 százalékos, nyári 1 százalékos oldatában.

A Gyümölcstermelők Országos Egyesülete tagjainak olcsó és megbízható gyümölcsfákat juttat drb.-ként 60 fillér, 1.000 drb. rendelés esetén drb.-ként 50 filléres egységen.

Ha a gyümölcsfa permetezésben kérdései vannak, úgy forduljon a Gyümölcstermelők Országos Egyesülete salgótarjáni körzetéhez, Mátraverebély, Előjáróság.

Télutói teendők a gyümölcsösben.

A téli tisztogatási munkákat folytatjuk ebben a hónapban és tartuk szem előtt a múlt hónap folyamán közölt tisztogatási eljárásokat. A téli permetezések megkezdésekor, a tisztogatási munkálatokkal legyünk készek, mert a téli permetezésnek csak úgy lesz teljes hatása, ha a letisztogatott fákra éri. A téli permetezést 3-4 héttel a rügyfakadás előtt kell elvégezni, mert a zöld részeket és virágokat elperzseli. Azt a téli permetezést okvetlen meg kell adni a gyümölcsfának mert ez alapja a további védekezésnek. Evvel a téli permetezéssel mintegy fertőtlenítiük a fát és elpusztítjuk azokat a rovar és részben a gomba kártevőket melyek még a tisztogatási munka után is a fán maradtak. A téli permetezést végezhetjük mézskénlével, rovar és gomba betegség ellen bordói lével, gomba betegségek ellen és gyümölcsfacarbolineum oldattal, rovarkártevők ellen. Legolcsóbb és kevésbé fertőzőt és gondozott fákban a legmegfelelőbb téli permetező szer a mézskénlé téli hígításu oldata. Készítése a következő:

Egy 25-30 liter nagyságú vasüst vagy zománcozott edény kell hozzá, 4 kg kénpor és 2 kg jóminőségű oltatlan mész. Az edényben a meszt megoltsuk 2-3 részlethez hozzáadott 4 liter vízzel, ezután hozzátesszük a megoltsott mészhez a 4 kg. kénport állandó keverés közben, végül még 16 liter vizet tesszünk hozzá és az egészt felforraltjuk, a felforrón a folyadék magaságát megjelöljük és 10 perccel pótoltjuk hozzá az elpárolgott vizet. Egy órai forralás után az edényt a tűzről levesszük és a kapott oldatból 20 litert vesszünk és 80 liter vízzel elkeverve használjuk a téli permetezésre. Vigyázzunk, most a folyadék erősen maró hatású ezért testünkre ne kerüljön. Nyáron a fák leveles korában csak jóval nagyobb hígításban szabad alkalmazni, mely hígítási táblázatot majd később közölünk. Fontos még az oldatot főzés közben állandóan keverjük és utána le kell szűrni. A permetező gépek belül olmoztak vagy speciális fémkeverékből kell, hogy legyenek mert a mézskénlé a rezet megtámadja és idővel kimarja.

Kiseb kertekben ahol nem kell ilyen mennyiségű mézskénlé egyszerre, vagy elkészítése kényelmetlen, ott használhatjuk a Solbárt is 3%-os oldatban.

Ha gyümölcstermelési, védekezési munkában valami kérdésre, vagy felvilágosításra volna szüksége, úgy forduljon a Gyümölcstermelők Országos Egyesület Salgótarjáni körzetéhez, Mátraverebély Előjáróság.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feláldozásában.
Amen.

Salgótarján környékén lévő fűszer és vegyes kereskedésbe 500-1000 pengő ovadékkal rendelkező üzletvezető azonnalra kerestetik. Cim a kiadóban.

Minden csütörtökön és pénteken

PONTY halak

Esetleges alkalmakra három nappal előtte rendelhető meg. Kívánatra házhoz szállít

WEISZBERGER HERMANN
HALKERESKEDŐ
OVODA-TÉR 3. SZ. TEL. KÖZV. HÍVÁS 1-44.

Nyíltér. Nyilatkozat.

Alulírott Wiener Lajos, mint a Duna Általános Biztosító r.-t. salgótarjáni főügynökségének főnöke azon tendenciózus híresztelést, hogy a fixizetési üzletszerzők felvételét beszűntették, ezennel leg-határozottabban megcáfolom.

Kijelentem, hogy ma is felveszünk üzletszerzőket fixel, napidíjjal és utiköltséggel ellátással. Közölhetem azt is, — bizonyára érdekli a hírterjesztőket, — hogy a törvény hatheti felmondást ír elő ezen szerződéseknél.

Ujólag kijelentem, hogy alkalmaztatási ügyben irodánkban Fő-u. 63. sz. készséggel tárgyalok megfelelő egyénekkel. Érdeklődni lehet telefonon is, — telefon: 24. — vagy levélileg — Postafiók: 9. címen.

Wiener Lajos.

*E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a Szerk.

A szócsonyi kir. írás mint telekkönyvi hatóság. 4206/1935 th. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat

Salgótarjáni Takarékpénztár Rt. végrehajtónak Horváth Mihályné az. Antal Erzsébet végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 184 P. tökélovetelés és járuléka behajtása végett a szócsonyi kir. járásbírósi területén levő, Kishartyán községben fekvő, s a kishartyáni 22. szíjkyben A. 1. 7. sor. 227. hrszám alatt felvett ingatlanból a B. 13. 21. szerint Horváth Mihályné Antal Erzsébet nevében álló illetőségekre 1084 P. 50 fillér, kikáltsági árban elrendeli.

Az árverést 1936 évi április hó 8 napján d. e. 10 órakor Kishartyán községkészenél fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikáltsági ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékoztók kötelesek bánatpénzt a kikáltsági ár 10 %-át készpénzben, vagy az 1881 LX. t.c. 42. §-ában meghatározott árnyalammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbehelyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881 LX. t.c. 147, 150, 170§§ 1908 LX. t.c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikáltsági árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikáltsági ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni (1908 XLI. t.c. 25. §.)

Szócsony 1935 évi december hó 2 napján,
Dr. Dercskey s. k. kir. íb.
A kiadomány hiteltől:
Vábt. íb. tisztviselő.

S P O R T

Öngóllal veszett az SBTC.

Budafok—SBTC 2:1 (2:1)

SBTC pálya. 1000 néző. Bíró: Viczenik. Góllövő: Kovács, Zsengellér, Szabó (öngól)

Reggeltől kezdve szakadatlanul zuhogott vasárnap Tarjánban a havas eső s délutánra az SBTC pálya valóságos sártengerre változott. Mégis mintegy 1000 néző ment ki a ködös, hideg, latyakos időben a mérkőzésre, mert SBTC győzelmet remélt. Ezen a ködös, esős szomorú vasárnapon azonban belevesztett a sártengerben a játék, a futball, belevesztett az elkönyvelt 2 pont, belevesztett a Nemzeti Ligában vajó benmaradásunk reménye is. Számítani most már nem lehet, legfeljebb reménykedni váratlan eredményekben, meglepetésekben. Már csak a véletlen mentheti meg az SBTC-t a kieséstől. Pedig most is, — mint már nagyon sokszor — nem az ellenfél nagyobb tudása, hanem csupán kondícióbeli fölénye, — no és az SBTC-hez görccsösen ragaszkodó balszerencse döntötte el a mérkőzés sorsát.

A siralmasan felázott, víztócsáktól tarkált pályán így állt fel a két csapat: Budafok: Raskó, Sebehegyi, Béli — Igldy, Kapta, Nyilas — Mészáros, Hegyes, Zilahy, Kovács, Szedér.

SBTC: Géczy, Szabó, Vágó II. — Walkampf, Turán, Keeskén — Farkas, Thour, Zsengellér, Ménich II., Havas.

Izgalmas percekkel indul a mérkőzés, amelyben az SBTC fölénye csak egy szöglettel eredményez. Az SBTC szorongatása ellenére az 5. percben a Budafok váratlanul vezetéshez jut. Szedér Walkampf mellett elsőként Kovácshoz passzol, kinek 20 m-ről küldött lapos lövése a velődő Géczy kezét érintve a hálóba kerül. 1:0. A 12. percben Thour lö messze fölé egy szabadrugást, majd a 16. percben egy SBTC elleni veszélyes szöglet az esemény, amit Géczy szépen lehoz. A 19. percben egyenlít az SBTC. Walkampf szép szabadrugása Ménichtől Zsengellérhez kerül, kinek ballábba helyezett lövése a kapu jobb alsó sarkába gurul. 1:1. A 20., majd a 22. percben 2—2 budafoki szöglet követi közvetlenül egymást. Meglehetősen kimélletlen a játék s a bíró sokat fütyül és veszekedik. A 25. percben az „SBTC közép”ből kivezett a bíró néhány tulbuzgó esernyős szurkolót. Az SBTC támadásai állandóbbak, de a profiké veszélyesebbek. Különösen Mészáros lefutásai félsők. Tisztán balszerencsén múló góllal a 35. percben dől el a mérkőzés sorsa. Mészáros elhúz a jobbszélen, a 16-os sarkáról lövésszerű beadást küld a kapu elé, mely Szabó fejét találva irányt változtat s nagy meglepetésre a kapu bal felső sarkában köt ki. Öngól! 2:1. Az utolsó 5 percben egy Budafok elleni szöglet az egyetlen esemény.

A II. felidő erőteljes SBTC rohammal indul, de az óriási helyzetek egész sora marad kiaknázatlanul. A 2. percben Zsengellér és Farkas hogy ki 1—1 óriási helyzetet. A 4. percben Havas beadását Zsengellér az 5. ösön tisztán állva mesteri tejjessel helyezi kapura, Rashó azonban hallatlan szerencsével ököllet szögletre tolja. Az 5. percig tartó nyomásztó fölény után az SBTC alább hagy a támadással, elkeseredett küzdelemet folytat ugyan továbbra is az egyenlítésért, a Budafok pedig az eredmény tartásáért. Emberfeletti a küzdelem a sártengerben, mely ugyancsak kivette már a játékosok erélyét. Sok a durvaság, melynek eredményeképpen Zilahy Szabó csunya felvágása miatt a 30. percben a bíró a Budafokból kiállítja. Most még inkább fölénybe kerül az SBTC, de a kézzel-lábbal védekező Budafokkal szemben az egyenlítésre nincs már a család rookban fizikai erő. Kimerült, tehetetlen vergődés már az egész játék, mikor Viczenik lefújja a mérkőzést.

Szögletarány 7:4 a Budafok javára.

A mérkőzés sorsát részben a balszerencse, még nagyobb részben a budafokiak nagyobb fizikai ereje, munkabírása döntötte el. Ezen a mérkőzésen nem játék volt a futball, hanem nagy, nehéz, kimerítő és a testi épség veszélyeztetésével járó fizikai munka. S ezt a Budafok jobban bírta. Akor, mikor Mé-

nich, Walkampf, Zsengellér, Turán, Thour elkeseredett akarása és igyekezete már csak tehetetlen vergődésbe fullat a le- nekettlen sárban, Mészáros és társai könnyedén száguldoztak végig a pályán. S így hiába volt az SBTC a második félidőben szinte állandóan edezhető fölényben, a kézzel-lábbal időhúzással — de okosan és masszívan — védekező Budafokkal szemben erőtlenekek voltak a csatárok az egyenlítésre.

Egyénileg Vágó tudott az SBTC-ből ezen a sáros talajon legjobban érvényesülni. Nehéz dolga volt, amelynek végzése közben azonban alig csinált hibát. Szabónak pechje volt az öngóllal, mely egész véletlenül pattant fejről a hálóba. A fedezetsorban Walkampf, de különösen Turán emberfeletti módon dolgozott. Keeskésnek nehéz volt a budafoki jobboldalt tartani. A csatársor szétesően csapkodott, kapálódzott. A két összekötő helyén lyuk volt a csatársorban. Havas a mérkőzés nagy részét sérülten játszotta végig s így nem sok vizet zavart. Farkas közepesen játszott, Zsengellér jobb volt már mint az eddigi mérkőzéseken, de még csak 25 százalékos Zsengellér volt, Géczy nem tehetett a gólokról.

A Budafokban jó volt Mészáros, Kapta, Sebehegyi és Raskó.

A Salgótarjáni Sakkör I. évi

március hó 17-iki kezdettel sakkversenyt rendez Salgótarján m. város 1936. évi I. és II. osztályu sakkbajnokságaért. Nevezési díj 0 50 P. A versenyre nevezéseket elfogad a Pécs cukrászda és Halácsy József a Sakkör főtitkára. Nevezési határidő 1936. március hó 15. Ez alkalommal ezután értesítjük a Sakkör tagjait, hogy a f. hó 19-iki közgyűlésen az évi tagsági díj 3 P-re szállítattott le. A Sakkör ezen határozatával lehetővé akarja tenni mindazon sakkbarátoknak az egyesületbe való belépését, akik talán az eddigi magas tagdíj miatt nem akartak belépni az egyesületbe. Reméljük, hogy minden sakkbarát örömlen fog ennek a határozatnak s belépésével, illetve a Sakkörben való működésével úgy magának, mint a Sakkörnek és Salgótarján városának eddigi sikeres szereplését szem előtt tartva, dicsőséget fog szerezni. Felkérjük tehát azon sakkbarátokat, akik az egyesületbe belépni szándékoznak, hogy belépésüket Halácsy József főtitkárnak írásban bejelenteni sziveskedjenek. Cim: Halácsy József Salgótarján, Postafiók 34.

Ház eladó olcsón Igldy-utca 35. sz. Rokkant-telep.

A starjáni kir. írás, mint telekkönyvi hatóság. 7966/1935 tksz.

Árverési hirdetmény-hivonat

A Salgótarjáni Takarékpénztár végrehajtónak öz. Somoskői Jánosné sz. Mráz Zsuzsanna végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtás kérelme következtében az 1881 LX. t.c. 144 146 és 147. §§ értelmében elrendeli a végrehajtási árverést 2100 P. tökélovetelés, ennek 1935. évi aug. hó 1 napjától járó 8% kamata 282 P. eddig megállapított per és végrehajtási és árverési költségért ezáltal megállapított 80 P. költség behajtása végett.

A salgótarjáni kir. járásbírósi területén levő Somoskőújfalui községben fekvő, s a somoskőújfalui 813 szu. tjkönyvben A+1 sor hrzi. sz. a. foglalt „kert” ingatlanból, — melyen a községi bizonyítvány szerint két lakóház is épült, — a B. 6 sorszám szerint öz. Somoskői Jánosné sz. Mráz Zsuzsanna végrehajtást szenvedett neven álló ingatlan illetősége: 1200 pengő kikáltsági árban, mely ingatlan illetősége a Salgótarjáni Takarékpénztár végrehajtato érdekében a kikáltsági ár felénél alacsonyabb áron alul el nem adható.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek Somoskőújfalui községkészenél megtartására 1936. évi április hó 15 napjának délelőtti 10 óráját tűzi ki.

Az árverelni szándékoztók kötelesek bánatpénzt a kikáltsági ár 10 %-át készpénzben vagy az 1881 LX. t.c. 42. §-ában meghatározott árnyalammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbehelyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881 LX. t. c. 147. 150. 170 §§. 1908 XLI. t.c. 21 §.)

Az, aki az ingatlanért a kikáltsági árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikáltsági ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni.

Salgótarján, 1935 évi november hó 20 napján.
Zelenka s. k.
kir. írás elnök.